

Insändare Värmlands Folkblad 2019-03-04 (utan bild)

Energirevolutionen är lönsam!

Åtta år har gått sedan den stora kärnkraftsolyckan i Fukushima i Japan den 11 mars 2011. Då slogs kylningen till fyra kärnreaktorer ut efter en tsunamivåg. I tre av dem inträdde en härdsmläta som fortgår okontrollerat även idag. Stora områden är obeboeliga p g a radioaktiv strålning. Stora mängder radioaktivt vatten finns samlat i containrar och ingen vet vad man ska göra med dem. Skadan uppskattas till minst 2000 miljarder kr.

2011 var frågan: Kan vi ersätta kärnkraften med förnybara källor? Kärnkraft ansågs som billig. Vind, bioråvaror och även sol fanns det gott om, men solpaneler och vindkraftverk var dyra.

2019 är läget en helt annan: Redan 2015 stängdes reaktorn Oskarshamn 2 efter att försöket att höja effekten slog fel och 8 miljarder kr gick upp i rök. Inom ett år framåt kommer ytterligare tre reaktorer att stängas. För att få tillstånd att drivas efter 2020 måste säkerhetssystemen upprustas med ett oberoende kylsystem och det anser företagen inte bli lönsamt. "Ny kärnkraft finns inte på kartan" säger Vattenfalls vd Magnus Hall. Han måste veta, han är ekonom. Att bygga ny kärnkraft har blivit dyrt. Så dyrt, att franska EDF har tvingat den brittiska regeringen att garantera ett fast pris på 10,5 eurocent (drygt 1 kr) per kWh i 35 år med inflationsutjämning, för att börja bygga en ny reaktor i Hinkley Point. Det byggs knappast några nya sedan länge, så jämförelsematerialet är litet.

Och alternativet? Priset för solel och vindkraft har sjunkit i rasande fart. Inom 5 år har priset per kWh för större solelanläggningar halverats och är nu bara hälften av priset för ny kärnkraft. Inte bara det. El från nya solelanläggningar har även blivit billigare än *bara driftkostnaderna* för el från kolkraftverk! Detta är något helt nytt. Som konsekvens har energijätten EnBW i Tyskland beslutat att bygga en stor solelanläggning öster om Berlin helt utan subventioner.

Även på våra breddgrader har solel nu kommit att bli vad kärnkraft aldrig varit: lönsam utan subventioner.

Även om politiker från KD och SD tror på motsatsen - kärnkraftens dagar är räknade. Det är sällan man kan säga att ekonomin driver fram det bästa för klimatet och miljön men i det här fallet är det så. Politiken har hjälpt till med subventioner en tid, men dessa kommer snart inte att behövas längre. Nu blir det ekonomin som kommer att driva fram den förnybara energirevolutionen. Bara vindkraft producerar redan idag mer än tre stora kärnreaktorer i Sverige. Inom 3 år kommer vindkraftsproduktionen att fördubblas.

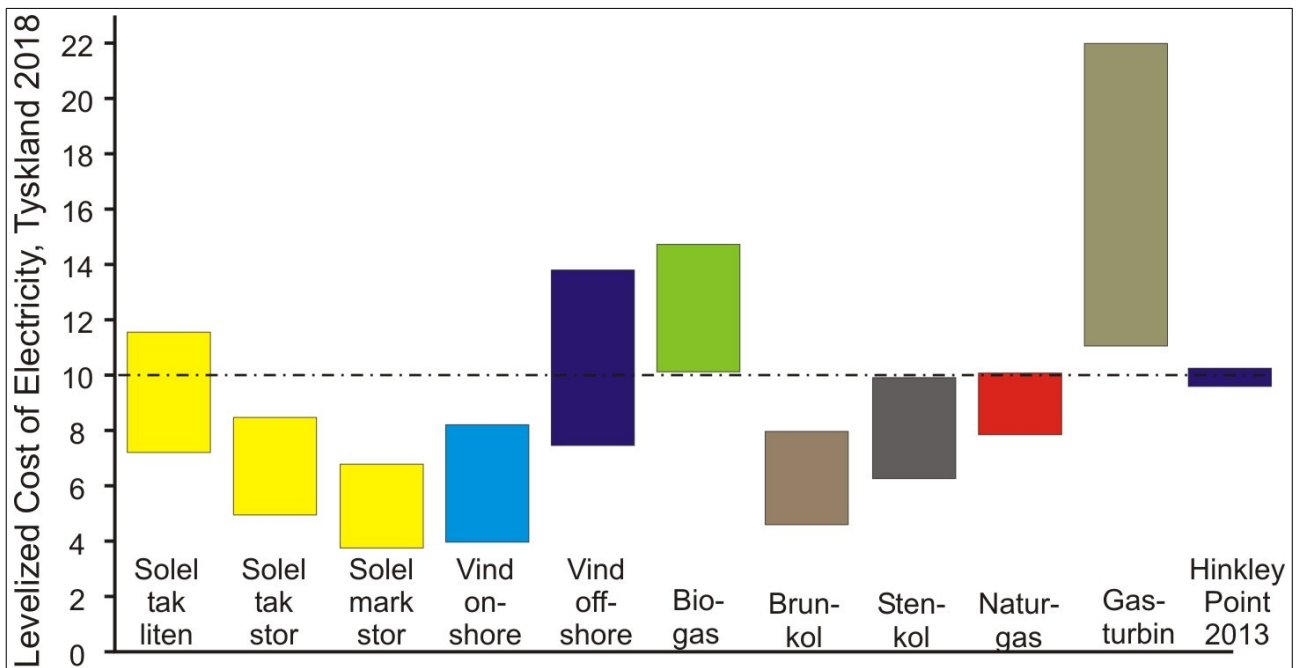
Inte alla har förstått det. Grannlandet Finland håller fast vid planen att låta den statliga ryska kärnkrafts- och kärnvapenkoncernen Rosatom bygga ett nytt kärnkraftverk i Pyhäjoki vid Bottenviken. Där får man nog räkna med att det finns andra intressen än rent affärsmässiga. Detta oroar 21 norrländska kommuner på svenska sidan, som kräver ett Bottenviken fritt från kärnkraft.

Och tyvärr finns kärnkraftens lämningar kvar. Bara i Sverige väntar minst 12 000 ton högradradioaktivt avfall på ett slutförvar som är säkert i över 100 000 år. SKB's plan att innesluta avfallet i kopparkapslar och lagra dem 500 m djupt i urberget fick avslag i Miljödomstolen.

Frågan om slutförvar ligger nu på regeringens bord. När kärnkraften tappar i betydelse och uppmärksamhet måste vi vara vaksamma så att inte oansvariga beslut fattas för att man vill bli av med en obekväma fråga.

Kärnkraft är ingen lösning för klimatet. Den 9 mars kl 11-14 håller Föreningen Värmland mot Kärnkraft en manifestation nära Frödingstatyn vid Stora Torget i Karlstad. Kom dit och diskutera med oss!

Wolfgang Ranke, Värmland mot Kärnkraft

Källa: Fraunhofer ISE; März 2018

För ett år sedan såg livscykelpriserna (i eurocent) per kWh för el från olika källor ut så här. Under tiden har el från sol och vind ytterligare gått ner medan priset för kol och gas har stigit. Den streckade linjen är priset för ny kärnkraft som den brittiska regeringen har garanterat franska EDF för att vara beredd att bygga en ny reaktor i Hinkley point.